

СПРИЯННЯ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В СФЕРІ ЕНЕРГЕТИКИ (колишня НКРЕ): ПРОГРАМА РЕГУЛЯТОРНОЇ ПІДТРИМКИ

Регуляторна основа підтримки ВДЕ в Україні

AF – MERCADOS EMI
Innovation by Experience

Київ, 9 лютого 2012

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Зелений тариф для сонця

Вимоги до частки місцевої складової

Приєднання ВДЕ до мережі

Система та реєстр ГП

Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

4

Наступні кроки по проекту

ЄБРР – проекти відновлювальної енергетики в Україні

Програма
фінансування
альтернативної
енергетики
(USELF)

- Програма фінансування до 50 млн € для стимулювання проектів ВЕ в Україні.
- Надає фінансові позики та підтримку відібраних проектів ВДЕ.

Сприяння
НКРЕ:
Програма
регуляторної
підтримки

- Надає підтримку в подальшому розвитку нормативної бази шляхом співпраці з НКРЕ.

Ефективний розвиток
ВДЕ в Україні

Програма регуляторної підтримки – обсяг робіт

Поточна діяльність по наступним завданням

Завдання I

- Повне впровадження закону про зелений тариф та методологія

Завдання II

- Довгострокове впровадження зелених тарифів в Україні

Завдання III

- Приєднання установок ВДЕ до мережі

Завдання IV

- Функціонування ВДЕ установок на конкурентному ринку електроенергії

Завдання V

- Перегляд існуючих механізмів проведення тендерів для гідроконцесій

Завдання VI

- Акредитація, сертифікація, верифікація та аудит

Завдання VII

- Навчальні тури

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Зелений тариф для сонячних установок

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання ВДЕ до мережі

Система та реєстр ГП

Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

4

Наступні кроки по проекту

Нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ

- У вересні 2008 року, Верховна Рада внесла зміни до діючого законодавства (до Закону “Про електроенергетику”) і ввела зелений тариф для електроенергії, виробленої з ВДЕ.
- У квітні 2009 року Верховна Рада прийняла поправку до Закону “Про електроенергетику”, яка містить наступні положення:

Зелений тариф залежить від технології та визначається через застосування різних Зелених Коефіцієнтів.

- **Зелений тариф** діє до 2030
- **Зелений тариф** зменшені грошові ризики: прив'язка до курсу валют UAH/EUR;
- **Коефіцієнт Зеленого тарифу** зменшуватиметься на 10%, 20% та 30% для об'єктів ВДЕ, що будуть введені в експлуатацію або модернізовані після 2014, 2019 та 2024 рр. відповідно.
- **Оптовий постачальник електроенергії** зобов'язаний закуповувати (за зеленим тарифом) електроенергію з ВДЕ, що не була продана споживачам чи Обленерго
- **Установки, які отримують енергію з ВДЕ** мають отримувати повну сплату у грошовій формі за продану електроенергію без застосування будь-яких компенсацій;
- **Для інвесторів застосовуються особливі умови:**
 - З 2012: 30% матеріалів, устаткування, матеріальних активів, робіт та послуг українського походження
 - З 2014: не менше 50% загальної вартості проекту
- **Власники мереж** не мають права відмовляти у доступі до мережі;
- **Власники мереж** чи оператори покривають вартість приєднання до мережі з наступною компенсацією витрат, що буде отримана від НКРЕ після затвердження для них певного тарифу.

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

 Зелений тариф для сонячних установок

 Вимоги щодо частки місцевої складової

 Приєднання ВДЕ до мережі

 Система та реєстр ГП

 Функціонування на ринку двосторонніх договорів

4

Подальші кроки розвитку проекту

Визначення зеленого тарифу для сонячної енергетики

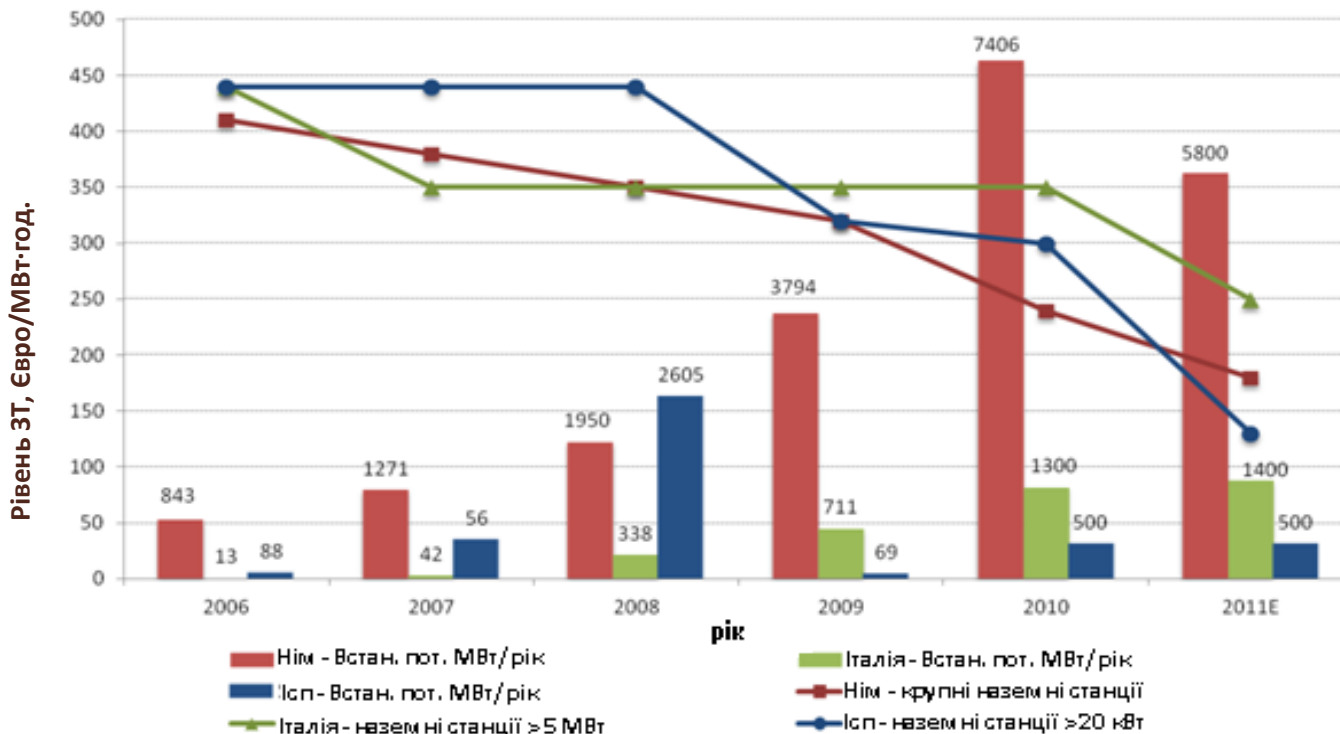
- Відповідно до закону Про електроенергетику, значення зеленого тарифу для сонячних установок визначається на основі комбінації встановленої потужності та місця розташування установки.
- Ці коефіцієнти не враховують економічні важелі.

Сонячні фотоелектричні установки	Коефіцієнт зеленого тарифу	Зелений тариф (коп./кВт*год)	Зелений тариф (€/МВт*год)
Наземні сонячні установки	4,8	505,09	45,9
Сонячні установки, розміщені на дахах будинків, будівель та споруд (>100 кВт пік)	4,6	484,05	44,0
Сонячні установки, розміщені на дахах будинків, будівель та споруд (<= кВт пік) або вмонтовані в фасади будинків, будівель та споруд незалежно від їх встановленої потужності	4,4	463,00	42,1

Визначення зеленого тарифу для сонячної енергії

- Стимулюючі тарифи для фотоелектричних СЕС за останні роки стабільно знижувались.
- Зниження зеленого тарифу викликане зниженням вартості виробництва, які утримували рівень інвестицій.
- Наразі Італія та Німеччина також розглядають можливість встановлення обмежень, в той час як ЄС заморозили систему стимулюючих тарифів

Зменшення зеленого тарифу

- Відповідно до чинного законодавства, очікується зменшення для установок, які були введені в експлуатацію (або модернізовані) після 2014, 2019 і 2024 відповідно на 10%, 20% і 30% для всіх технологій.
- Зменшення тарифів є концепцією, яка застосовується в ЄС з метою пояснення громадськості переваг, які отримуються в результаті зменшення витрат (шляхом технологічної модернізації).
- В цьому сенсі зменшення тарифів повинне оцінюватися на основі технології з взяттям до уваги рівня розвитку даної технології.

Ми пропонуємо застосувати зменшення тарифу тільки для окремих технологій.

До моменту визначення даної системи ми рекомендуємо призупинити поточний механізм.

В даний час ця пропозиція перебуває в стадії оцінки НКРЕ.

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Зелени Тариф для сонячних установок

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання установок ВДЕ до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

4

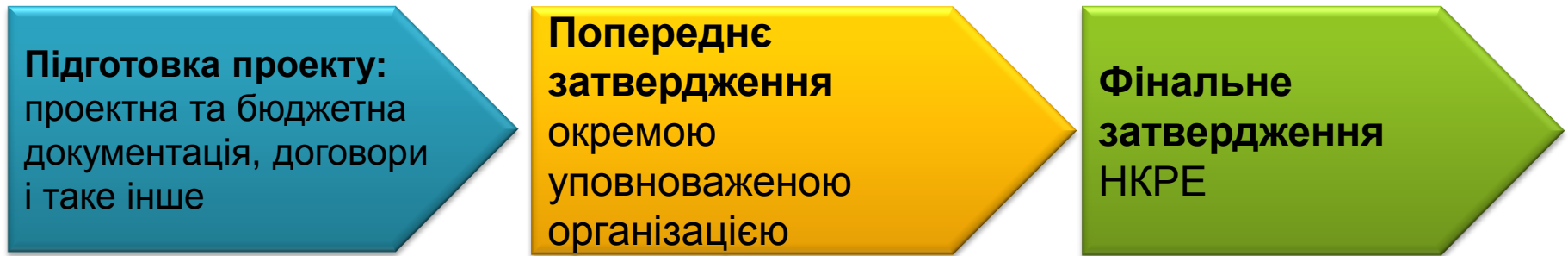
Подальші кроки розвитку проекту

Вимоги до частки місцевої складової

- Відповідно до Закону про електроенергію, всі об'єкти ВДЕ мають містити мінімальну частку місцевої складової :
 - Для об'єктів, введених в експлуатацію у 2013 – 30%.
 - Для об'єктів, введених в експлуатацію у 2014 – 50%.
- Дана частка є обов'язковою для отримання Зеленого Тарифу.
- Нові зміни до Закону “Про Електроенергетику”, нещодавно прийняті Верховною Радою:
 - Вимоги до частки місцевої складової застосовуються для установок, будівництво яких розпочалося після січня 2012 року.
 - Поняття початку будівництва є розпливчатым і потребує уточнення.
 - Частка місцевої складової має підтверджуватись сертифікатами походження місцевих компонентів (наразі немає методології впровадження).

Вимоги до частки місцевої складової

- Попереднє затвердження надасть інвестору впевненості щодо двох питань:
 - Спосіб обрахунку частки МС є правильним.
 - Якщо під час будівництва виконуються всі попередньо узгоджені процеси, інвестор зможе бути впевнений в отриманні Зеленого Тарифу.
- Процедура вирішення: якщо НКРЕ прийме рішення щодо ЗТ, що не буде відповідати попередньо узгодженому, то ЗТ буде визначатись пропорційно до цього відхилення.
- Після затвердження Зеленого Тарифу НКРЕ має можливість проведення

Зараз НКРЕ готує остаточну версію методології визначення місцевої складової для затвердження.

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Зелений Тариф для сонячних установок

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання установок ВДЕ до мережі

Система і реєстр гарантій походження

Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки розвитку проекту

Приєднання ВДЕ до мережі в теперішній час

Доступ до мережі:

-
- Відповідно до статті 24 Закону про електроенергетику, постачальникам електроенергії має бути наданий вільний доступ до генерації електроенергії.

Розподіл вартості приєднання:

-
- Чинне законодавство називає приєднання “безкоштовним” для інвестора.
 - Постачальники мають закладати витрати, пов’язані з приєднанням нових об’єктів ВДЕ у свої інвестиційні плани, що мають бути врешті затверджені НКРЕ.

Основні перешкоди приєднання до мережі:

-
-
- Обмежене застосування методологій мережевих тарифів , що не дозволяє мережевим компаніям відшкодовувати інвестиції на приєднання ВДЕ.
 - Оператор мережі боїться, що додаткові потужності ВДЕ можуть призвести до нестабільності мережі.
 - Відсутність зрозумілої процедури приєднання, із визначенням покрокового проходження, відповідальності та часових рамок для процесу приєднання.

Приєднання ВДЕ до мережі

Приєднання ВДЕ до мережі

Постанова КМУ №126 щодо приєднання генеруючих установок з ВДЕ до електричних мереж.

- Законодавча база для процедури приєднання ВДЕ потужністю менше 10 МВт.
- НКЕ рекомендовано затвердження план інвестицій Обленерго включаючи вартість приєднання і посилення мережі для нових об'єктів ВДЕ.

Постанова НКРЕ № 838 (примірні договори)

- Шаблони для договорів про приєднання.
- Оператор мережі може підключити генеруючу установку за ВДЕ до мережі після виконання технічних вимог і підписання договору на продаж електроенергії.

Виробникам електроенергії з ВДЕ дозволено споруджувати лінії видачі потужності за власний кошт. Проте, вони зобов'язані передати свої активи мережевій компанії, механізм компенсації для якого ще не розроблений КМУ.

Приєднання ВДЕ до мережі – Технічні вимоги

- Правила приєднання (“Вимоги до приєднання до зовнішніх електромереж ВЕС та СЕС встановленою потужністю понад 150 кВт”):
 - Основою є вдалий міжнародний досвід, пристосований до потреб України.
 - Тісне співробітництво НКРЕ, Консультантів, Держенергоефективності, ДСО та Укренерго.
 - Технічні питання стосовно періодичного виробітку електроенергії з даних ресурсів (ВЕС і СЕС):
 - ◆ Можливості регулювання частоти/активної потужності;
 - ◆ Можливості регулювання реактивної потужності/напруги;
 - ◆ Вимоги до якості сигналу, і т.д.

Фінальний варіант технічних вимог був наданий в жовтні. НКРЕ прагне ініціювати консультації та погодження з зацікавленими сторонами, КМУ, Міністерством фінансів а ін.

Приєднання ВДЕ до мережі – Розподіл витрат

- Одним з основних питань є встановлення прозорої методології, яка буде використовуватися оператором мережі для підрахунку загальних витрат на приєднання.
- Визначення шляху компенсації вартості приєднання є дуже важливим питанням. Було запропоновано декілька підходів для їх подальшої оцінки Робочою групою (яка складається з представників НКРЕ, Укренерго, ДСО).
- Бажане рішення:
 - “Плата за глибоке підключення” застосовується до проектів ВДЕ разом з коштами, витраченими на модернізацію мережі відповідно до частки довгострокового використання потужності мережі.
 - Пов'язане з підняттям зеленого тарифу, підрахованого за умов використання технологій з ВДЕ.
 - Право власності передається оператору мережі після завершення будівництва.

Приєднання ВДЕ до мережі – Розподіл витрат

- Друге найкраще рішення:
 - Плата за “неглибоке підключення” для проектів сонячних фотоелектричних установок.
 - Підвищення зелених тарифів для покриття затрат на підключення.
 - Витрати на підсилення мережі несе оператор мережі.
 - Регуляторне затвердження підключення сонячних установок до мережі оператором залежить від вартості модернізації мережі, розділеної на очікуваний щорічний рівень МВт*год електроенергії, що буде передаватись в мережу ВДЕ установкою не перевищуючи встановленого рівня (процедура нормування).
- Існуюче рішення: всі витрати несе оператор мережі
 - Регуляторне затвердження підключення сонячних установок до мережі оператором залежить від вартості модернізації мережі, розділеної на очікуваний щорічний рівень МВт*год електроенергії, що буде передаватись в мережу ВДЕ установкою не перевищуючи встановленого рівня (процедура нормування).

Наразі Консультант завершує пропозицію. Вона буде надана Робочій групі для обговорення.

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Зелений Тариф для сонячних установок

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання ВДЕ установок до мережі

Система і реєстр гарантій походження

Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки розвитку проекту

Система та електронний реєстр ГП

Директива ЄС 2009/28/ЕС щодо стимулювання використання енергії з ВДЕ – пункт 52 Преамбули:

“Гарантії походження, видані відповідно до даної Директиви, мають на меті доказ кінцевому споживачу того, що вказана кількість електроенергії була отримана з відновлюваних джерел.”

Закон України “Про Електроенергетику”:

- **Стаття 15.1:** Установки ВДЕ мають бути визначені такими у відповідності з їх завданням, а також на основі прозорих та неупереджених критеріїв.
- **Стаття 15.2:** ГП видаються на запит виробника електроенергії з ВДЕ.

Система та електронний реєстр ГП

- ГП це електронний документ, який гарантує, що енергія була вироблена з джерел ВЕ (визначення походження електроенергії).
 - 1 ГП відповідає 1 МВт*год виробленої електроенергії.
- На початковому етапі ГП будуть використовуватись для визначення походження електроенергії, проте в подальшому даний документ буде необхідний для отримання ЗТ.
- Участь в реєстрі буде обов'язковою.
- Реєстр буде працювати подібно до системи web-банкінгу, а саме:
 - Виробники ВДЕ отримують (електронний) рахунок для кожного об'єкту ВДЕ.
 - Цей рахунок кредитується, коли ГП видаються та дебетується, коли ГП використані/скасовані.
 - Виробник має подавати запит на випуск ГП.

Очікується що оператор ринку буде виступати в ролі органу видачі ГП.

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Зелений Тариф для сонячних установок

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання ВДЕ установок до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

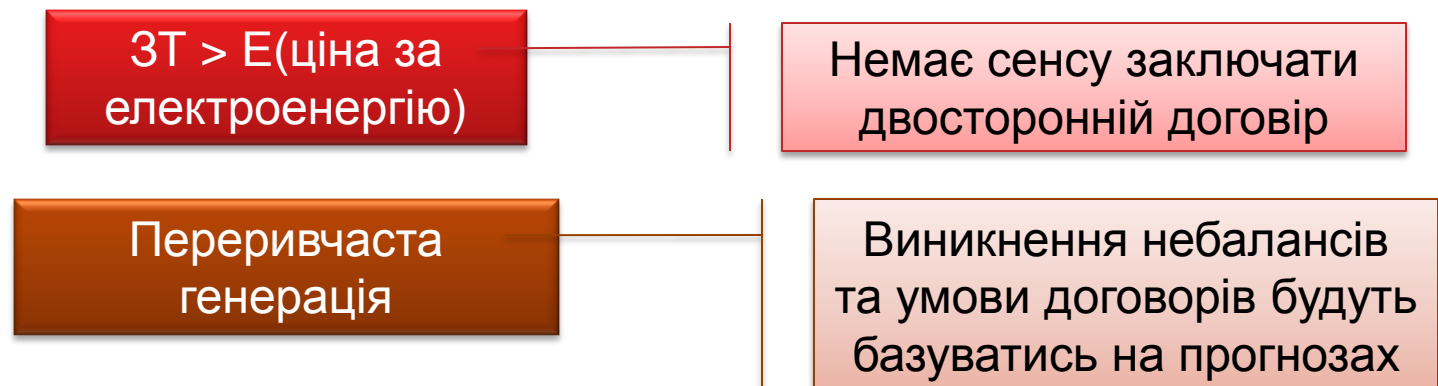
Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки розвитку проекту

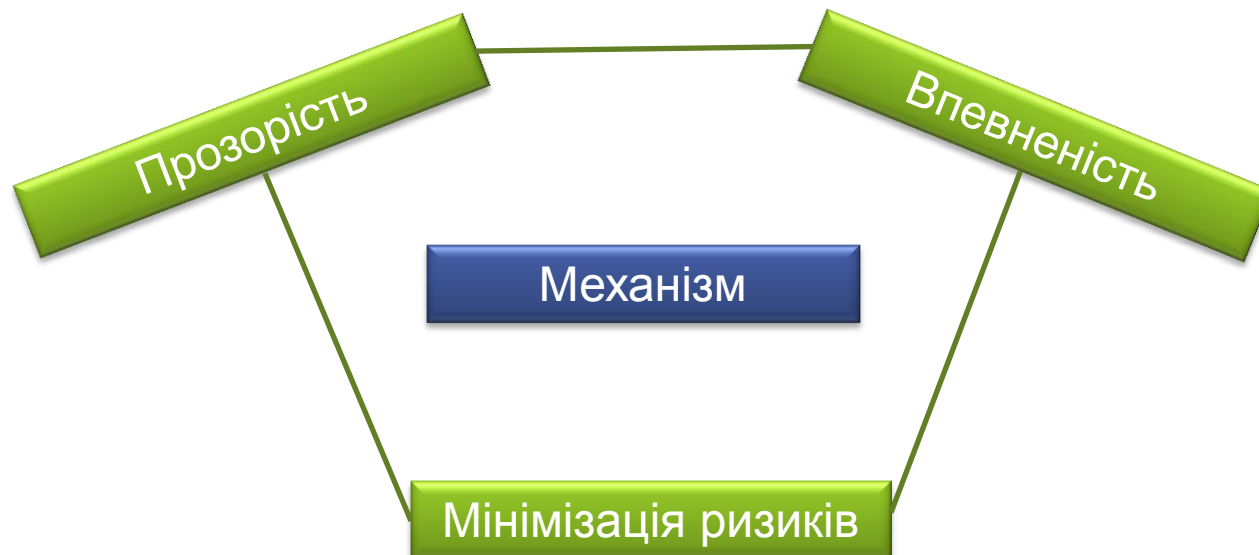
Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

- Майбутній БРДД відображатиме основні зміни в українському оптовому ринку електроенергії (ОРЕ):
 - Позабіржеві двосторонні договори;
 - Стандартизовані двосторонні договори на біржі електроенергії;
 - Балансуючий ринок;
 - Ринок додаткових послуг.
- Реформування ринку буде відбуватись пофазно
 - Єдиний покупець буде залишатися діючим впродовж перехідного процесу. Тому це не впливатиме на становлення ВДЕ.
- Прямі продажі спричиняють наступні моменти:

Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

- Існує декілька варіантів стосовно участі Е-ВДЕ у БРДД, які було запропоновано для обговорення з НКРЕ та зацікавленими сторонами.
 - Згідно з поправками до Закону про електроенергетику, від 3 червня 2011 року, держава гарантує закупівлю електроенергії, виробленої з ВДЕ по зеленому тарифу протягом усього терміну його дії.
 - Тому, дуже важливою є розробка механізму, що забезпечить:
 - ◆ Отримання виробниками з ВДЕ грошей за продаж електроенергії
 - ◆ Розподіл цих коштів у суспільстві

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Зелений Тариф для сонячних установок

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання ВДЕ установок до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки для розвитку проекту

Наступні кроки

- На даний момент проект знаходиться на середній стадії розвитку.
- За наступні кілька місяців потрібно опрацювати наступні питання:
 - Діючий механізм відшкодування коштів на приєднання установок ВДЕ до мережі в рамках структури регулювання мережевих тарифів в Україні буде завершений, обговорений та затверджений учасниками.
 - НКРЕ та ДП Енергоринок буде спільно розроблений механізм продажу електроенергії, отриманої з ВДЕ, на конкурентному БРДД .
 - Буде запропонований прийнятний механізм управління вартістю небалансу для виробників електроенергії з ВДЕ, на майбутньому БРДД .
 - Технічні вимоги до електронного реєстру будуть завершені і узгоджені з НКРЕ та ДП Енергоринок.

Дякую за увагу!

